

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
:: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

A nehéz kő.

Pünkösdi vasárnapján a magyar politikai életben felrepült egy nehéz kő, melyről elmondhatjuk Toldi írójának szavaival: „Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg, kit hogyan talál meg”. Nehéz kőnek szánták Beniczky vallomását mely legelőbb is példátlan izgalmat keltett a politikai hullámverést okozott a politika elesendesült tükörén. Hogy hol áll meg a felvetett nehéz kő, azt e pillanatban még nem lehet tudni, de azt már megkönnyebbült lélekkel meg lehet állapítani, hogy az állami rend és konszolidáció hajóját nem fenyegeti veszély, mert rőppályájában innen gondos kezek és a közvélemény józan ítélőképessége féltő aggodással elhárította.

Ha egy eset, jelenség, vagy bármi tény elbírálásához szigorú objektivitás szükséges, ugye napokban ennek az ugynevezett Beniczky-ügynek mérlegeléséhez kell szenvedélytől mentes elfogulatlan-ság, sőt teljes pártatlanság, hidegen mérlegelő ész, gyűlöletmentes gondolkodás, mind olyan tulajdonságok, melyekkel sajnos a mai időkben kevesen rendelkeznek. Avagy talán hiszjük, hogy a borzalmas véget ért Somogyi és Bacsó véres árnyait azért idézik fel, akik a tettesek fejét követelik, — hogy igazságot keressenek, — hogy az igazságszolgáltatás kezére adják a tetteseket. Főszempont ezeken a politikai taktika és a két véres emléket, mint valami súlyos adut tartogatják kezükben, miközben mérlegelik, akkor adják-e ki, mikor a miniszterelnök külföldön jár és Magyarország gazdasági dolgairól tárgyal, mikor tehát a külföldi figyelem amugy is az ország felé irányzódik.

Ezen a ponton az ország közvéleményének nagy többsége találkozik annak megállapításában, hogy nem volt helyes dolog, súlyos hiba, sőt a nemzet érdekei elleni bűn volt a politika terére vinni a két szociáldemokrata szerkesztő meggyilkolásának ügyét, mely egyedül és kizárólag a bíróságra, ügyészségre, rendőrségre tartozik. De viszont súlyos hiba volt öt éven keresztül véka alatt tartani ezt a somorú ügyet, engedni, hogy gonosz pletykák, vádak termelődjenek körülötte és egy olyan atmoszféra, amely mindannyiszor alkalmasnak mutatkozott a politikai élet levegőjének megmérgezésére.

A miniszterelnök helyettese a nemzetgyűlés tegnapi ülésén a legteljesebb süllyel szólított fel mindenkit, hogy akár bizalmasan, akár nyíltan, akár a bíróság előtt tárja fel bizonyítékait. Ez világos beszéd és mutatja azt az elhatározottságot, mellyel a Bethlen kormány a minden tekintet nélküli igazságot szolgálja és keresi. — A sánda

gyanu legjobb ellenszere ez a nyílt és egyenes állásfoglalás és bizonyítja, hogy itt nincs mit takargatni.

Beniczky túlfűtött temperamentumával elindított nehéz követ most az októbristák és radikálisok repítik tovább. — Ez a körülmény felvilágosíthat mindenkit, hogy a

komoly legitimizmus távol áll az akció politikai részétől és legyen bár valaki meggyőződéses legitimista, azt a tényt, hogy Beniczky tanuvallomását a nyilvánoságra dobták, nem szolgálja sem az igazságot, sem az igazság felderítésének törekvését. — Elvégre még egy tyukperben sem lehet a nyomozati

eljárás során felvett jegyzőkönyveket másnap nyilvánosan publikálni, nem lehet bármiféle bűnyűben egy tanuvallomást kiragadva, külvilág előtt kikürtölni, mert a bíró ítélete elé nem lehet prejudikálni, mert mindenkinek csak egy becsülete van, legyen az államfő, akár egyszerű napszámos.

Vihar és izgalom a nemzetgyűlésen délelőtt 10 órától este fél 8 óráig a Beniczky-ügy és a Somogyi-Bacsó gyilkosság miatt.

Vass miniszterelnökhelyettes nagy beszéde. — A kormány a gyilkosság felderítését kívánja. — Nem kaphatók arra, hogy gyilkosságok tetteseit fedezzék — Visszautasítja a kormányzó elhírt támogatást. — Tüntetés a kormányzó mellett.

Megújuló vihar a délutáni ülésen.

Nem küldenek ki parlamenti vizsgálóbizottságot.

Budapest, június 3. Rendkívül izgalmas és viharos ülése volt a nemzetgyűlésnek. A Beniczky ügy került napirend előtt tárgyalás alá Seifertzky elnök bejelentette, hogy Szabó Sándor, Peidl Gyula és Hegyemegi Kiss Pál a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében napirend előtti felszólalásra kértek engedélyt; ő az engedélyt nem adta meg, kérdi tehát a Házat helyesli-e eljárását.

Az első izgalom.

Még el sem hangzottak az elnök szavai és ezt kiáltozták a szocialisták, roppant lármában törve ki:
— Mi lesz a gyilkosokkal?
A jobb oldalról visszakiáltják:
— Nem lehet politikát csinálni a dologból!

Vass József miniszterelnökhelyettes beszéde

Vass József miniszterelnök-helyettes szólalt fel.

Vass József miniszterelnök helyettes: Annak az ügynek a kapcsán, amely egynehány nap óta az ország társadalmi és politikai közvéleményét lázas izgatottságban tartja...

Peidl Gyula: Az ország becsületéről van szó. (Nagy zaj.)

Esztergályos János: Az igazság az, hogy a gyilkosok szabadon járnak. (Nagy zaj.)

Vass József, a zaj kissé lecsillapultán, folytatja beszédét: Politikamentesen kívánok beszélni, azért — mert ennek az ügynek két momentumuma van és mind a két momentum politikamentes. Az egyik momentum arra vallomásra vonatkozik, amelyet a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében tettem. Ez az ügy bírói kézben van, ebbe tehát

Peidl Gyula: Mi lesz a felbujtókkal?

Propper Sándor: Leplezik az ügyet. (Nagy ztj.)

Klárík Ferenc: A kérdést tisztázni kell. Engedjen bennünket szóhoz jutni.

Peidl Gyula: Ezt szavazással nem lehet elintézni.

Az elnök az állandó nagy zajban szavazásra teszi fel a kérdést. Az ellenzék feláll, jelezvén, hogy meg akarja adni az engedélyt, de a Ház többsége ellene van az engedély megadásának.

Ugyancsak elutasította a Ház a Hegyemegi Kiss Pál napirend előtti felszólalására vonatkozó kérelmet is és Hegyemeginek sem adta meg erre az engedélyt.

politikát belekeverni nem is lehet.

Propper Sándor: Mégis csak a vádlottakat kellett volna letartóztatni és nem a tanukat!

Peyer Károly: Az egyik gyilkos a honvédelmi miniszteriumban van alkalmazva.

Vass József: Ez a gyilkosság, amely 1920-ban, ha jól emlékszem, február közepén történt, már többször foglalkoztatta a közvéleményt. Az akkori miniszterelnök a megelőző nemzetgyűlés harmadik ülésén már kielégítő nyilatkozatot tett.

Horváth Zoltán: De nem beszélni, hanem cselekedni kell, azt mondták.

Peidl Gyula és a többi szocialista képviselő is a padot csapkodják és úgy kiáltoznak.

Vass József: Ez az ügy bírói kézben van évek óta és ez ideig nem

ikerült az ügyet teljesen tisztázni. Nagy Vince: Mi van a felbujtóval?

Peyer Károly: Soltész ott van a honvédelmi miniszteriumban. A honvédelmi miniszteriumnak tudnia kell róla. Az aranyórárt heteken keresztül hordta magánál, míg aztán összetörte és beolvastotta.

Vass József: Ha azt akarjuk, — hogy azokban a súlyos időkben elkövetett atrocitásokat és gyilkosságokat teljesen tisztázzák, felderítsék, nagyon szeretném, hogy a mikor azt állítják, hogy a gyilkosok szabadon járnak...

Klárík közbeszól: Járnak is! — (Nagy zaj.)

Vass József: szeretném, ha azok kiderítették és a nemzet ellen elkövetett minden egyes cselekmény momentumára világosság derítenék, úgy, hogy a gyilkosok és büntetettek ne járhasanak szabadon. A Somogyi-Bacsó gyilkosság még mindig a bíróság ügye és annak kezében van. Bizonyítékok hiányában eddig nem volt letárgyalható. Ebben a kérdésben több interpelláció intéztetett a kormányhoz és a kormány olyan választ adott, amelyből kiviláglik, hogy senkinek semmi eltitkolni valója ebben a kérdésben nincsen. — Az egész büncselekményre vonatkozó aktacsomó rendelkezésére áll a nemzetgyűlés bármelyik tagjának és letétetett ide a Ház asztalára és számtalanszor felhívtak mindenkit — hogy aki ebben az ügyben bizonyítékokkal rendelkezik álljon elő. Máltáztassák ezeket a bizonyítékokat produkálni. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a baloldalon: Letartóztatták a tanut!

Klárík közbeszól: Egy tanu jelentkezett, de rögtön lecsukták.

Vass József: A szociáldemokrata párt arról volt nevezetes, hogy ha más nem, de legalább a fegyvelmetszetséget megtanulta.

Felkiáltások a szociáldemokrataknál: Nem lehet itt fegyvelmetszettek lenni.

Vass József: De nem lehet fegyvelmetszettek nevezni azt, ha ilyen módon akarják megzavarni, hogy a miniszter nyilatkozzék. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a baloldalon: Tessék szóhoz engedni mindenkit. Mi is beszélni akarunk erről a kérdésről.

Klárík közbeszó: Védi a miniszter a gyilkosokat.

Ne az immunitás védelme alatt!

Vass helyettes miniszterelnök — felháborodva kiáltja Klárík felé: A képviselő ur azt mondotta, hogy én, a miniszter, védem a gyilkosokat?

Felkiáltások a baloldalon: Miért nem engednek beszélni?

Allandó nagy zaj.
A jobb oldalon azt kiáltják a szociáldemokraták felé: Gyalázat, aljasság.

Vass helyettes miniszterelnök: Klárík felé: Felkérem a képviselő urat, sziveskedjék a folyosón is kint ember előtt az immunitás védelme nélkül ezt megismételni, hogy a bíróság elé állíthassam. Ott rendelkezésre állok. (Nagy taps a jobb oldalon.)

Az elnök Kláríkot rendre utasítja.

A tettesekre le fog sujtani az igazságszolgáltatás.

Vass József: Boesánatot kérek, lehet, hogy rossz szójátékot csináltam, illúzió volt benne, t. i. nem tudom, hogy ez a röpirat nem röpirat-e tényleg. Majd ki fog derülni ez is. Nem kívánok arra sem kiterjeszkedni, hogy nyújt-e a vallomás olyan bizonyítékokat, amelyeknek alapján az ügy tisztázása elérhető volna. Ez a kérdés nem tartozik a bíróság elé, mer hiszen bírói kézen van az ügy s ennek következtében meg kell várnunk a bírói mérlegelést. Egyet azonban kijelenthetek: a kormány ugyanolyan állásponton van, mint amilyen állásponton állt az akkori miniszterelnök. Ha lehet bizonyítani, hogy kik voltak a tettesek, méltóztassanak arról meggyőződve lenni, hogy ezekre az igazságszolgáltatás keze le fog sujtani.

Propper Sándor: Majd amnesztiát adnak nekik.

Vass József: Ne méltóztassanak azt mondani, hogy azok amnesztiát kapnak. Kérem, hol van ennek az állításnak az alanya, hiszen még nincs kiderítve, hogy kik voltak a tettesek.

Peyer Károly: Az előbb neveztem meg a gyilkosokat.

Erődi Harrach: Nevezze meg őket.

Peyer Károly: Seltész István, a hadügyminiszteriumhoz beosztott ur az egyik gyilkos.

Csáky Károly: honvédelmi miniszter: Bizonyítékokat kérünk! Tessék a bíróság elé menni és bizonyítani, de ne rétamazzon.

Vass József: Ha a képviselő ur bizonyosan tudja, hogy kik a gyilkosok, erkölcsi kötelessége a bíróság elé állani.

Kabók Lajos: A Népszava is megírta, hogy kik a gyilkosok.

Vass József: Felkérem azokat, a kik meandremondára, Népszavára s más egyéb dolgokra hivatkoznak. — legyenek szivesek bizonyítékokat...

Györkő Imre: Majd elmondjuk a Házban.

Kállay Tamás: Ez nem a Házba való; ez a bíróság elé tartozik.

Vass József: Felkérem azokat, a

Vass József: Igen nagy várakozás előzte meg ezt a meglehetősen jól beharangozott Beniczky-féle vallomást. Valóban azt gondoltuk, —

hogy a vallomás, amelyre már más fél év óta szakadatlanul számítunk, végre valahára valóban tisztázni fogja ezt a függőben levő kérdést. Ebben a tudatban adattott meg Beniczkynek a felmentés a hivatalos titoktartás alól. Vallomása abban a szokatlan formában történt meg, hogy egy legépebb szöveg adattott át a kir. ügyészségnek, hol azt felolvasták és hitelesítették és egy másik példány nyilvánosságra jutott az újságközlemény folytán.

Peyer: Akárcsak a Tisza pörben Hüttner vallomása.

Vass József: Amikor a kormány hivatalos esküvel lekötött titoktartás alól Beniczky volt minisztert felmentette, azon szándékából tette, hogy ezt a kérdést végső befejezéshez segíti. Nincs kétség az iránt, — hogy amikor a volt belügyminisztert a hivatalos titoktartás alól felmentették, ez kizárólag abból a célból történt, hogy az ügyben megbizott bíró a megfelelő felvilágosításokat megkaphassa. Hogy mennyire kizárólag a bíróság előtti vallomásra adatik meg az ilyen esetben a felmentés, bizonyítja az, — hogy a bíróság ilyen esetben zárt tárgyalást rendelhet el. Nem kívánok kiterjeszkedni a Beniczky-féle vallomás címen ismert röpirat jogi részére (Nagy zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Mi az, hogy röpirat?

akik erről tudnak, hogy üljének össze velünk.

Propper: Helyes! Parlamenti bizottságot kérünk.

Negyven ember kiabál.

Allandó nagy zaj a szociáldemokraták oldalán. A miniszterelnök helyettese alig jut szóhoz. Amikor kissé helyreáll a csend, azt kiáltja a szociáldemokraták felé:

— Nem tudok 40 ember ordításával szembeállni. (Taps a kormánypárton.)

Felkiáltások a szociáldemokrata pártban: Rendre, rendre!

Elnök: A miniszterelnök sértő kifejezés nem használt.

Rothenstein: Tessék csak tovább ordítani, miniszter ur.

Vass: Az elnök nem találta sértőnek kifejezésemet, én magam azonban sérőnek találom. (Helyeslés és taps a baloldalon.)

Hegyesfalvi Kiss Pál: No, ezt meg kaptam az elnök ur!

Vass József: Ennek ellenére arra kérem azonban a képviselő urakat, hogy méltóztassanak meghallani. Arra kérem tehát azokat az urakat — akik bizonyítékokkal rendelkeznek méltóztassanak ezeket a honvédelmi miniszter előtt és elföttek feltárni és megmondani, hogy melyek azok a bizonyítékok, amelyekkel a tetteseket meg lehet találni?

Hegyesfalvi György: Most beszéljenek a szociálisták!

A bíróságra tartozik az ügy!

Vass József: Annak azonban, — hogy egy illetékes bíróság elé tartozó ügynek elbírálását más kezekbe tegyük le, arra én nem vagyok kapható. A kormány a maga részéről nem hajlandó tovább vállalni azt a vádat, amely több oldalról felhangzik, hogy a kormány akadályozza ennek az ügynek a kiderítését.

Vass József: Felszólítok tehát mindenkit, hogy akár bizalmasan, akár nyíltan, akár a bíróság előtt tárja fel bizonyítékait.

Propper Sándor: Majd letartóztatják!

Vass József: Ezennel felelek ér-

tük. (Lelkes éljenzés és taps a kormánypárton.) Sem Bethlen István sem azok, akik ennek a kormánynak tagjai, sem én magam, sem az én préposti palástom nem volna arra kapható, hogy ilyen aljas gyilkosságok tetteseit fedezze. Az a kívánságunk, hogy bár kiderítetnek az 1913 októberétől kezdődő leg véges végig mind a mai napig elkövetett gyilkosságok sorozata.

Hegyesfalvi György: Majd az országház pincéjéről beszélünk.

Vass József: Ennek a nemzetnek nagyon megsirítani valója van. — Nemcsak a szociáldemokratáknak, hanem a nemzetnek, a társadalom minden rétegének van siratni valója. Nemcsak a szociáldemokraták sajtószervezőjét gyilkolták le, — meggyilkolták a keresztényszociálisták szervezőjét Vermest is.

Tüntetés a kormányzó mellett.

Vass miniszter: „az államfő személye sérthetetlen.“

A másik momentum, amelyre ki akarok terjeszkedni, amely névum Beniczky vallomásában s amely a legmélyebb felháborodást váltotta ki mindazoknak lelkeiben, akik felül tudnak emelkedni a párt szenvedélyek és a magyar betegségszerű szethuzás alacsony színvonalán. Egy állampolgár meggyőződése, hogy az államfő személye sérthetetlen. (A szélső baloldali kivételével a Ház e szavaknál feláll. Hosszasan tüntetnek az államfő személye mellett. A szélső baloldalon gunvos mosollyal kísérik a nemzetgyűlés megnyilvánulását és nagy zajban törnek ki: — Nagyszerűen megrendezték ezt a komédiát! — kiáltják többen a szociáldemokraták közül a kormánypárt felől. — Az államfő fogalmában két elem van: az erő és tekintély.

Peidl: Ez a tisztesség. (Nagy zaj mindenütt.)

Vass József: Epen ez a különbség az államot kormányzó hatalom és a magánember között. E kettőnek egybefonódása érvényesült eddig az államkormányzatban. Tehát az állami szerkezet záróköve az államfő, akár király, akár kormányzó. Az államfő király, sőt teljesen védi a király mivoltát, személye szent és sérthetetlen. A kormányzót csak az alkotmány keretei között megszabott módon lehet felelősségre vonni. Ez az a változtatás, amelyvel az egész ügyet át akarják vinni a politika vágányaira, melylyel a belső rendet a forradalmak vágányaira akarják áttérteni. (Ugy van, ugy van! Helyeslés.) Nem azért beszéllek, mert kötelességem. — Ha egyszerű polgára lennék az államnak, akkor is felemelném ez ellen tiltakozó szavamat. — (A kormánypárt ismét feláll és hosszasan tüntet a kormányzó személye mellett.) Azokban a nehéz időkben, a mikor Horthy Miklós mint fővezér, később mint kormányzó záróköve az állam szervezetének, az országot elaléltaságából ő juttatta a konszolidáció útjára. Hálásak lehetnek neki tehát azok, akik ma már szembefordulnak vele. Egyedül az ő erős kezének köszönhető, hogy a nehéz időköt így átteltük. — Tiltakozom az ellen, hogy bárki merészelje a tulajdonképpen védtelen államfőt ilyen módon támadni.

Tiltakozom a politikai élet megmérgezése ellen is. A kormányzó becsületes magyar egyénisége önmagában is bizonyíték és elég biztositék arra, hogy ilyen aljas cselekvés elkövetésére vagy elkövetésére teljesen képtelen.

Esztorgályos János: — Állapítsa ezt meg egy kiküldendő parlamenti bizottság.

Lendvai: Kezet esőkolhat neki.

Rothenstein Mór: Csokoljon kezét maga.

Zsilinszky: Hallatlan népség. — Neki köszönhetik, hogy élnek.

Malasics Géza: Nem ijedünk meg a fenyegetésektől.

Vass József: Amikor a minisz-

Hegyesfalvi György a szociáldemokraták felé: Most beszéljenek a szociáldemokraták.

Vass József: Amikor tehát teljesen egyet értek abban, hogy minden büntény felderíttessék, ismételtén kérem a nemzetgyűléstől, méltóztassanak ezt a kérdést politikamentesen kezelni. — Nem arról van itt szó, hogy egyik gyilkost a másikkal védjünk, — hanem arról, hogy amikor mi becsületesen öszintén és hazafiasan törekszünk arra, hogy a még ki nem derített tetteseket kiderítsük, akkor egyformák legyünk ennek sürgetésében és minden egyes ilyen cselekmény felderítésében. Kérem tehát a szociáldemokrata pártot, méltóztassanak igazságérzetüket kiterjeszteni minden más ilyen kiderítetlen ügyre.

terelnök külföldön tárgyalásokat folytat, amelyekből ennek az országnak gazdasági megerősödése függ, kérem, kinek van szüksége arra, hogy a politikai atmoszférát megmérgezze és még jobban súlyosabbá tegye a helyzetet. — Ezt a gyilkosságot 1920-ban követték el. Ma 1925-ben kinek érdeke az, hogy ilyen körülmények között a nemzet figyelmét eivonja az életét érdeklő kérdésektől. Én a kormány részéről a leghatározottabban tiltakozom ez ellen. Ezt merényletnek tekintem a politikai élet, a magyar társadalom és az államfő ellen. Meg vagyok győződve róla, hogy a magyar állami szerkezetnek záró kövét a magyar kormány zót valamennyien hódolatteljesen tiszteljük és nem fogjuk megengedni, hogy bárki az ő személyéhez hozzá merjen nyulni, — fejezte be beszédét a helyettes miniszterelnök.

(A kormánypárt ismét feláll és hosszasan tüntet a kormányzó személye mellett.)

Peidl személyes kérdésben akart felszólalni.

Peidl Gyula személyes kérdésben kér szót, az elnök azonban az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után Peidl ismét személyes kérdésben akar felszólalni, az elnök azonban kijelenti, hogy a házszabályok értelmében napirend után szólhat fel.

Nagy Vince: Nem szabad addig tárgyalni, amíg a Beniczky-ügy nem tisztázódik. (Derültség a Ház minden oldalán.)

Felkiáltások: Azt hiszi, hogy ma is Károlyi kormány van uralmon?

a napirend.

Ezután a napirenden levő választójogi javaslatához szólalnak fel Szekács Andor, majd Szabó József és Batiz Gyula.

Az elnök ezután félbeszakítja a vitát. Pöklér Emil és Peyer Károlyt utólag rendre utasítja a helyettes miniszterelnök beszéde közben használt sértő kifejezéseikért. Majd javasolja, hogy a legközelebbi ülés a mai napirendel a holnapi napon legyen.

Legelőszobá bitorraktár!
Kossuth-u. 5. Gambrinus út áró
Nálószoba, ebédlő, konyhaberendezések
raktáron.
Bálint Sándor
műbutorasztalos

Nagy vihar Peyer indítványa nyomán

Napirenden kívánja tartani a Somogyi-Bacsó gyilkossági ügyet.

Peyer Károly azt indványozza, hogy a holnapi ülés napirendjére első pontul tűzzék ki a Somogyi-Bacsó gyilkossági ügy tárgyalását. Azt állítja, hogy a rendelkezésükre bocsátott vizsgálati adatokban sok hiba van, ami a nyomozás során történt. Nem kívánja a kormányzó személyét bevonni a vitába, de a kormányzó tekintélyét helyre akarja állítani.

Erre óriási felháborodás támad a Ház minden oldalán s mindenütt felháborodva kiáltják Peyer felé:

— Hogy lehet ilyet mondani, — már megint rágalmoz!

Az elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a kormányzó személyét nem szabad a vitába bevonni. — Miután Peyer olyan kijelentést is tett, mintha a kormányzó tekintélyén bárminemű tekintetben csorbát tett volna, ezért rendre uszítja.

Peyer ismételt hangszólyozza, hogy tegyék lehetővé az igazság kiderítését.

Felkiáltások a Ház minden oldalán: Ott van a bíróság, tessék odamenni!

Ezután Nemes Bertalan szólal fel, aki Peyer Károly indítványával szemben az elnök napirendi indítványát fogadja el. Néze szerint az egész Somogyi-Bacsó ügy a bíróság elé tartozik; akinek bizonyítékai vannak, menjen a bírósághoz — úgy látszik azonban, vannak em berek, akiknek nem az igazságkeresés a céljuk, hanem a zavarkeltés. Eppen ezért nem járulhat hozzá a Peyer Károly indítványához.

SSzabó Sándor kijelenti, hogy parlamenti bizottsággal ezt a kérdést nem lehet elintézni. A bíróság előtt kell letárgyalatni ezt az ügyet. Aggodalommal nézi ennek az ügynek állandóan napirenden tartását. A kormánynak és nekünk az az óhajunk, hogy ez az ügy végre tisztáztassék.

Az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Nem küldenek ki parlamenti bizottságot.

A többség az elnök napirendi indítványához hozzájárul, majd pedig Peidl Gyula személyes kérdésben szólal fel. A miniszterelnökhez délelőtti beszédére készséggel kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt minden gyilkosság megtorlásában teljes képességével rendelkezésére áll a kormánynak, tekintet nélkül arra, hogy milyen politikai irány érdekében követték el a gyilkosságot. Készséggel esatlatkozik ahoz a kívánsághoz, hogy a Somogyi gyilkosságot ne tereljék politikai térére. E téren azonban a kormány járjon elől jó példával. Parlamenti bizottság kiküldését kéri, mert — ugymond — nem lehet az ördögöt az öreg anyjánál bepanaszolni.

Vass József miniszterelnök helyettes azonnal válaszol:

— Teljesen egyetért Peidl Gyulával abban, hogy nemzeti érdek az ilyen ügyek kivizsgálása. Arra kéri azonban a tuloldalt, hogy amikor megköveteli a kormánytól azt, hogy elhigye, hogy politika mentesen, különösen partpolitika mentesen sürgetik az ilyen kérdések tisztázását, higgyék el a kormánynak azt is, hogy őszintén és világosan kívánja az ilyen kérdések megoldását. Az ördög családi viszonyait nem ismeri. (Derűltség.) A törvény értelmében azonban minden bűnügy a megfelelő bíróság elé tartozik és így nem tudna hozzájárulni ahoz, hogy bármilyen bűn-

ügyet az erre illetékes hatóság kezéből kivégyenek.

A Ház így határoz.

Ha Esztergályost díszpolgárrá választják.

Interpellációk következtek ezután. Esztergályos felpanaszolta, hogy az országban 154 esetben tiltották be szociálisták gyűléseit.

Rakovszky belügyminiszter kijelenti, hogy figyelni fog arra, — hogy a hatóságok eljárásukban tárgyilagosak legyenek

Esztergályos János újabb felszólalásában szövé teszi, hogy Karcagon több képviselőnek megengedték, hogy beszéljen.

Rakovszky Iván belügyminiszter kijelenti, hogy ha Esztergályost valamelyik városban díszpolgárrá választják akkor neki is megengedi, hogy beszéljen. (Nagy derűltség az egész Házban.) Az ülés fél 8 órakor ért véget.

LEGUJABB

A nyomdászok egy napos tüntetősztrájkot rendeznek az Az Újság betiltása miatt.

Csütörtökön este és péntek reggel nem jelennek meg a fővárosi lapok.

Budapestről jelentik: A nyomdász szervezet június 3-án este tartott gyűlésén foglalkozott az Az Újság című napilapnak a belügyminiszter által történt betiltásával.

Ebben a tényben a sajtószabadság és a nyomdai munkásság egzisztenciájának súlyos

sérelmét látja a szervezet és ezzel szemben a budapesti napilapokra nézve egy napos tüntetősztrájkot határozott el.

Ennek tolyán a nappal készülő fővárosi újságok csütörtökön, az éjjel készülő lapok pedig pénteken reggel nem jelennek meg.

A betiltás következtében az Az Újság már nem jelent meg.

Budapest, június 3. A belügyminiszter rendeltére az Az Újság c. politikai napilap megjelenését bizonytalan időre betiltották. A lap már ma meg sem jelent.

Az újságírók egyesülete és „Az Újság“ betiltása.

Budapest, június 3. A Magyarországi Újságírók Egyesülete ma délután választmányi ülést tartott, amelyen többek között az Az Újság betiltásával is foglalkozott. A választmány utasította az elnökséget, hogy sürgősen lépjen érintkezésbe a kormánnyal a sérelmes határozat visszavonása érdekében és a betiltott lap munkatársainak ügyét az egész újságíró társadalom magáévé teszi és szükség esetére őket a legmesszebb menő támogatásban fogja részesíteni.

Fivatali tyúk meg értés, kormányzóértés, tiltott közlés miatt folyik eljárás Beniczky ellen.

Az ügyészség javaslatot terjesztett elő, amelyben indítványozta, hogy a vizsgálóbíró hivatali titok megsértése, kormányzóértés és tiltott közlés címén rendelje el az előzetes letartóztatást Beniczky Ödön ellen, ami azonban csak akkor fogantatosítanak, ha 14 napos sajtóbüntetését már kitöltötte.

Medvés-Medico vizsgálóbíró egyelőre csak futólag nézte át a rendőrségtől átküldött iratokat és minden valószínűség szerint csak holnap délelőt jut abba a helyzetbe, hogy maga elé vezettesse a volt belügyminisztert, akivel részletes vallomást fog felvenni a tekintetben. — hogy vállalja-e a nagy port felvert közlemény szerzőségét, vagy sem?

Ugy áll ugyanis a dolog, hogy Agai Béla dr. az Az Újság felelős szerkesztője, a nyomozás során bejelentette a kiküldött detektíveknek, hogy a közlemény szerzője Beniczky Ödön. Már most a vizsgálóbíró Beniczky elé tárja Agai felelős szerkesztő eme bejelentését és ha Beniczky elvállalja, mint ahogy

minden körülmények közt el is fogja vállalni a cikk szerzőségét, különböző kérdésekre kell válaszolnia:

Egyrészt nyilatkoznia kell arról, hogy a cikk kézírata kinek révén került le a nyomdába, amiből az következik, hogy a szerkesztő ellen is meg akarják tiltott közlés címén indítani az eljárást.

Másod sorban azt kérdezik meg tőle, hogy mi indította őt arra, — hogy megkétkéztassa ezt a politikai háttérű támadást anélkül, — hogy — mint ezt félhivatalos helyről mondják — erre bárminemű bizonyítékai lennének.

Itt-ott céloztak arra is, mintha Beniczky a hadbírószághoz benyújtott írásbeli vallomását több példányban sokszorosított volna és ezekből néhány példányt külföldi lapokhoz is eljuttatott.

Szó sincs kormányválságról.

Budapestről jelenti tudósítónk: Megállapítható, hogy a Beniczky-ügyet sikerült korlátközé szorítani s most már komplikációk nem várhatók. Vidéken egyes helyeken kormányválságról terjedtek el hírek, de ezek minden komoly alapot nélkülöznek. — Kormányválságról semmiféle formában nincs szó. Illetékes helyen rámutatnak arra, — hogy az országos párt híven kitarított a külföldön tartózkodó Bethlen miniszterelnök mellett, aki irányában teljes bizalommal viselkedik.

Hajdúmegyei gazdaküldöttség a földművelésügyi miniszternél.

Budapest, június 3. Heves, Szolnok és Hajdúmegye gazdaküldöttsége arra kéri a földművelésügyi minisztert, hogy kamatmentes inség segélyt és a kizártások fizetésére halasztást engedélyezzen a kormány, miután vidékükön nem volt eső és szerintük a föld még a vető magot sem fogja megadni. Mátye földművelésügyi miniszter, aki Schandl Károly államtitkár társaságában fogadta a küldöttséget, megígérte támogatását.

Öt évszázad

óta tart a kévé diadalutja a világot körül! Igyék liszta hamisítatlan babkávét, ez egészséget előmozdítja és szellemi frissességét fenntartja.

MEINL GYULA

Fiók: Piac-u. 59.

Ügyvédek forgalmi adója.

A debreceni ügyvédi kamara közölni teszi tagjai között, hogy az 1925. évi általános forgalmi adó átalányozása tárgyában a kir. pénzügyigazgatósággal lebesített újabb megállapodás alapján a kivétő bizottság az általános forgalmi adó egyéneknél viselendő összegét kivette és a kivétési listát om a kamara hivatalos helyiségében közszemlére van kitéve. Felhívja egyben a kamara tagok figyelmét, hogy a vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet értelmében az egyéneknél havonta minden hó 15. napjáig kamatmentesen fizetendő általános forgalmi adónak a f. évi első hat hónapjára eső része f. hó 15. napjáig Debrecen sz. kir. város házipénztárához befizetendő, mivel ellenkező esetben a már lejárt havi részletek után azok esedékessége nap áóli késedelmi kamattal jár.

Kelt Debreczen, 1925. évi június hó 2. napján.

Márk Endre,
m. kir. udv. tan. s. k.
Dr. Maigner Artur
s. k. titkár.

A kormányzó fia érettségét tett.

Budapest, június 3. A kormányzó fia ma teljes eredménnyel tette le az érettségit a parista főgymnásiumban nagybányai viléz Horthy Miklós édesatyja és a rendfőnök jelenlétében.

Cséplésre

benzint
petroleumot
olajat

előnyös árban, kedvező feltételekkel szállít debreceni telephérol

Magyar Fantó Művek Rt.

Kirendeltsége (ezelőtt Mayer és Moller olaj, gépkénőcs és vegyipari gyár r.-t.) — Városi iroda: Piac-utca 42. Telefon 7-77, 7-78, 10-99, Főnök: HOFFER SÁNDOR

Mosott rongyot

vesz a „Tiszántuli Hírlap“ nyomdája, (volt Bika mozgószínház helyisége) József kir. herceg-utca 1. szám alatt

Színház

Honthy Hanna Debrecenben

Honthy Hanna ma lép fel a debreceni színpadon, ahonnan elindult a magyar színeszet krónikáiban olyan jelentős fejezetet betöltő művészi pályafutására.

Honthy Hanna mindenkor hazajön, amikor bennünket meglátogat s a közönség szeretete veszi őt körül minden szerepében, amelyekben annyi diadalt aratott az ország fővárosában.

Honthy Hannát nem a divat, nem csak külsőségeinek bája avatta az ország egyik legkiválóbb énekesművésznőjévé, hanem az ő hamisíthatlan ének, játék és tánc művészsége, amely így a maga összességében páratlanul áll a mai fővárosi primadonnák közt.

Ma a Fifi operett Aspasia szerepében lép fel, amelyet Kovács Terus játszott nálunk s amelyben az ő szubtilisan finom humora a görög persziflasokban épen mint a hasonló tárgyú „Márvány menyasszony”-ban, a maga teljességében fog érvényesülni.

Nem reméljük, biztosan tudjuk, hogy Honthy Hanna mellett zsufozt ház közönsége fog viharosan tüntetni a népszerű, finoman pikáns operettben.

Markovits Bandi a Királyszínházban.

Markovits Bandi, sehogyan sem lehet Andornak leírni a keresztnevét nekünk, mert a közönség is így hívja, — a Lásbas Juci vendégszerelése alkalmával játékművésztelvel valósággal meghódította a vendégművésznő elismerését. Markovits Bandi, aki a híres „Bajadér pör” alkalmával már Porzolt Kálmánnak és Hegedűs Gyulának is feltűnt temperamentumosan művészi tancával, játékkészségének közvetlenségével, most végre Lásbas Juci megbecsülhetetlen közbenjárásával fel fog lépni még június hó folyamán a Király Színházban és pedig a Sybill impresszáriójának szerepében.

Fel fog lépni! És ezzel eleget is mondunk. Mert ha egyszer játszanál fog a fővárosi közönség előtt, bizonyos, hogy szerződött is fogják.

Színházi iroda jelentése

Honthy Hanna a debreceniek kedvelteit kedvence, ma kezd megvendégszerelést a pompás francia szépművészeti Fifi operett Aspasia szerepében.

Va ázszeringő, e a régen pihentetett, gyönyörű Strauss zenéjű operetta, Honthy Hannával Franzi primadonnaszerepében pánteken kerül felújításra.

A magyar színpadi irodalom gyöngve, A cifra nyomorúság, Csiky Gergely n gyszerű színműve megy szombaton.

Kardoss Géza játssa szombaton a fővárosban is híres szerepé, Madi Simi. A cifra nyomorúságban.

A mozgószínházak műsora

VIGSZÍNHÁZ: A világhírű versaillesi szépségverseny, amelynek tagjait annak idején a rendőrség lefegyverezte, Larsac asszony leánya, Hanns Müller regénye nyomán, fil-

men 7 felv. Mary Mascott és Bim-bula Biscot főszereplésével. Kísérő: Majomfarm burleszk 2 felv.

ÜRÁNA: Világatrakció. Közki-vá-natra a német Ufa Filmgyár remeke, három órás műsorral a Niebelungok, mind a két rész egy előadásban.

Paul Richter, Hanna Roip és Mary Schön főszereplésével. Az előadások kezdése a Vígsházban 7 és 9 óra-kor, az Urániában 6 és 9 órakor. Jönnek: Királynő ténasszony, Nőstil a nagyherceg,

A Kistemplom helyére bérházakkal és üzletekkel összeépítendő hatalmas nagy templom építését tervezik.

A kistemplom oszloprepedésének okáról még ma sincs határozott vélemény. — Az építészek nem vállalják a renoválásért a felelősséget. — Előterben új templom építése. — Amerikai rendszerű jövedelmező templom építésére gondolnak.

Néhány hónappal ezelőtt a Kistemplom egyik belső főpillérén repedés keletkezett. Először nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget az oszlop repedésnek, de mikor próbatapasztás után ismét jelentkezett, kezdett a dolog komolyiá válni. A másodszor is jelentkező repedést az oszlop lassu süllyedésével magyarázták meg az egyházi vezetőség által vizsgáltattásra felkért építési szakértők. A magyarázatot annál kevésbé lehetett határozott érvekkel alátámasztani, mert az oszlop tulajdonképpen körülbelül kétszáz év óta áll a maga helyén, nagyon hipotetikus tehát az a feltevés, hogy most, kétszáz év múlva mutatkozik a talaj hibája.

Az egyházi vezetőség a kiküldött szakértő bizottság javaslatára elrendelte a Kistemplom bezárását s egyúttal pontos vizsgálatot kért a közben kiegészített szakértő bizottságtól, amelyben ezúttal több neves debreceni építész is helyet foglalt.

A bizottság tehát alapos vizsgálat alá vette a kritikus oszlopot, de határozott ítéletet most sem tudott mondani. Az egyik debreceni építész vállalta volna ugyan az oszlopnak vasbeton oszloppal való megerősítését, — ami kb. 100—150 millió koronába került volna, de az építész kijelentette, hogy a felelősséget nem vállalja.

Ilyen körülmények között felvetődött az a gondolat, hogy a templomot újja kell építeni. Nem lehet ugyanis költséges kísérletezésnek kitenni a templomot, melyre az oszlop további süllyedése könnyen katasztrófális lehetne.

A templom újja építésének gondolata annál kevésbé volt idegen, mert ezzel már korábban is foglalkoztak az illetékes egyházi tényezők. Annak idején ugyanis, mikor a Kistemplomot a múlt század második felében átépítették, az építési költségek fedezése céljából közadakozásra hívták fel a gyülekezetet. Az adakozás felülmúlta a várakozást, úgy hogy nagyobb összeget félre tettek egy új alap létesítésére, melynek az lett volna rendeltetése, hogy idővel felnövekedvén, lehetővé tegye a Kistemplom helyén egy nagyobb és állandóbb templom felépítését.

Ehhez az alaphoz csatoltattak az időtől fogva az u. n. Kistemplombazárok bérjövédelméi is. A templomot ugyanis a paróchiális ház veszi körül félkör alakban — s ez alatt igen jól jövedelmező üzlethelyiségek állanak. Ezek bérjövédelmével s az alaptőke kamatjárulékával szépen növekedett a templomépítési alapítvány, úgy hogy a haboru kitörése idején már közel állott a félmillió aranykoronához. Azt hisszük, hogy ez a tőke osz-

tozott a többi alapítványok sorsában, úgy hogy ma az akkor rendelkezésbe jutó összeg jelentéktelenre zsugorodott. Épen ezért a templom építését — amely most szinte kikerülhetetlen szükség gyanánt állott elő — más megoldásra kell alapítani.

Igy merült fel az a mindenesetre modern terv, hogy a templomépítést jövedelmezővé kell tenni. Erre külföldön, főleg Newyorkban,

280 vádpont alól mentette fel a debreceni törvényszék Páva György baromfiteyésztőt

Nyolc napos tárgyalás.

Több mint 50 vádpontban elejtette az ügyész a vádat.

Nyolc napos tárgyalás után ítéletet hozott a debreceni törvényszék Páló Pál törvényszéki egyes bíró abban a nagyszabású pörben, amely Páva György baromfiteyésztő ellen folyt. — Ilyen nagy „tyukpör” nemcsak Magyarországon nem volt még, de talán az egész világon ritkítja párját.

A sértettek közül megidézték 326 egyént, ezek közül megjelent s valamást tett mintegy 280.

A királyi ügyészség vádirata szerint 163 rendbeli csalás sikkasztás vétsége, 42 rendbeli sikkasztás büntetése és 75 rendbeli csalás vétségért kellett felelni Pávának. A nyolc napig tartó óriási anyagu tárgyalás után dr. Balogh István kir. ügyész több mint 50 vádpontot elejtett, a többiben pontartotta a vádat. Azokban a fontokban őt vádelejtéssel, amelyekben Páva

több példa is található. A templomot egybeépítik a bérházakkal s üzletekkel, úgy hogy ezek jövedelme fedezhesse az építés amortizációját. Budapesten is van egy ilyen bérházas templom. Ez a luteránusoké.

A terv szerint a Kistemplom helyén hatalmas, monumentális bérházas templom-palota épülne, amelynek telkéhez hozzácsatoltatnák a Piac- és Széchenyi-utca néző paróchiális sárokház, továbbá a Széchenyi-u. 4. sz. ház, mely szintén lelkési lak. Sőt arra is gondolnak, hogy megszerzik a Széchenyi-utca 6. sz. házat is, mely a Jótékony Nőegylet tulajdona s ez esetben egészen le a Széchenyi-u. 8. számig felhasználhatna minden telket, mintán a 8. sz. ház már ismét az egyház tulajdonát képezi. Egy óriási telektömb állna tehát a bérházas-templom építésének rendelkezésére, amely művészileg is a legszebb feladatok elé állítaná a tervezőt.

Természetesen mindez csak terv és gondolat ma még, amivel konkrét formában csak évek elmulása után a pénzügyi helyzet biztos állandósulása után foglalkozhatik a debreceni egyház. Hogy addig mi lesz a Kistemplommal, nem tudjuk mert a renoválás és az oszlop kijavítása ügyében sincs ez időszerint még döntés.

vagy a pénzt, vagy az aprójószágot természetben visszaadta a felleknek.

A törvényszék azonban a többi vádat sem látta beigazoltnak, — sem a családi szándékot, sem azt, hogy Páva meg akarta volna károsítani az üzletfeleit és ezért büncselekmény hiányában a vád és következményei alól felmentette és azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

Az ítélet ellen dr. Balogh István királyi ügyész fellebbezést jelentett be és kérte, hogy Pávát a törvényszék ne helyezze szabadlábra. Ezt az indítványt azonban a bíróság elutasította és Pávát szabadlábra helyezte. Az ítéletben természetesen egy a vádott, mint Harsányi védőügyvéd megnyugodtak. Páva azonnal el is hagyta a törvényszéki fogházat.

A bagaméri ipartestület székházának leleplezése.

Kedves és meleg ünnepség folyt le Pünkösöd másodnapjának délutánján Bagaméron. — A község egyik rendkívül agilis iparos — Venczel Károly asztalos mester idétl és farsángot nem kimélve az 1923-ban megalakult ipartestület részére otthont tudott teremteni. Bár Bagamérott az iparosok 100 an sincsenek, mégis megtudták erős akarattal és közös munkával csinálni azt, hogy most már nem más házának alázasos bérői, hanem a saját székházuknak büszke tulajdonosai. Az ipartestület elnökeinek vezetése mellett — valamennyien részt vettek a székház felépítésénél fizikai munkával is. Székházuk épen ezért méltán szívükhöz van növe, mert hiszen ők maguk teremteték, alkották.

A leleplezési ünnepélyen megje-

lent a nagylétei kerület nemzetgyűlési képviselője dr. Fráter Pál, az elsőfokú iparhatóság képviselője dr. Diezig Alajos segédtitkár, az egyházak képviselői, a község előjárósága, a község minden valamilyen rendű és módú lakosa. — Kósa Lajos református lelkész nagyon szép beszéd kíséretében áldotta meg az új székházat s ezután a hatóságok s a kamara képviselője üdvözölték az ipartestületet. Az ünnepséget ünnepi vacsora követte, amelyen a falu intelligenciája és népe szép egységben, a legjobb hangulatban forrtak össze s ünnepelték a bagaméri iparosokat s azok kitűnő vezetőjét, Venczel Károlyt. A bagaméri iparosság valóban példát mutatott abban a tekintetben, hogy hogyan lehet értekezletek nélkül is építeni.

Repülőgépen való utazásokra

előjegyzések vagy a Debreceni Angol-Magyar Szállítványozási R-T. irodájában az „Aeroexpress” jegyek megváltása a Debreceni Angol-Magyar Szállítványozási R-T. irodájában az „Aeroexpress” Ferenc József-ut (Piac-u.) 72. sz., a Royal-zállóval szemben. Telefon 37. Rendszeres légitforgalom Debrecen, Wien és nagyobb külföldi városokban. Közvetlen jegyek kiadása. Butorszállítások és mindenféle fuvarozások kocsival és autóval. Külföldi szállítványok vasúton és hajón a világ minden részébe, előnyös árban, fix díjtételek mellett. Felvilágosítással és tanácsokkal bárkinek díjmentesen szolgálunk

Hírek

A debreceni Csokonai-szobor

művész-lelkű alkotójának, Izsó Miklós halálának a napokban volt ötvenedik évfordulója. A magyar közvélemény éppen úgy nem vett tudomást a félszázados évfordulóról, mint amilyen csöndben, szegényesen temette el ötven évvel ezelőtt Izsó Miklóst, a legnagyobb s legmagyarabb szobrászművészek egyik legkiválóbbját. A világhírű „Busuló juhász” alkotójához nemcsak életében, de még halálában is kegyetlen volt a végzet. Pedig mostanában olyan divatos dolog a magyar nemzeti művészetekről beszélni s szidni azt a régi nemzetellen destruktív korszakot, a mely Izsót adta a magyar képzőművészetnek, talán a legelső minden ízében és alkotásában legelső magyar zenit, akinek egyik közterét díszíti Izsó halhatatlan eseményének legkiválóbb alkotása, a Csokonai-szobor, még sem mehetünk át szóltan némasággal az évforduló megünneplésén s az emlékezés virágáival szórjuk tele a Kollégium szomszédságában a magyar kultúra fényességét hirdető Csokonai-szobor talapzatát.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala

a József kir. herceg-utcán, a volt Arany Bika-mozgó épületében van.

Telefonszámok:

Szerkesztőség 789.

Kiadóhivatal 788.

A szerkesztőség este 6 órától éjjel 3 óráig található.

— A hajdúvármegyei és debreceni Népművelési Egyesület közgyűlése. A hajdúvármegyei és debreceni Népművelési Egyesület Pákozdy Sándor alispán egyesületi elnök elnöklésével f. évi június hó 4-én a vármegyeháza közgyűlési termében délelőtt, pontosan 9 órai kezdettel tartja az évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat és az egyesület iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— Gyermek színházadás a Csokonai színházban. Ritka élvezet lesz része a debreceni közönségnek az i. r. elemi iskola által f. hó 14-én vasárnap délután 4 órakor a Csokonai színházban rendezendő jólétkonyólu gyermekszínházadás, melynek műsorában vígjáték, gyermekszindarabok, zene, tánc fognak váltakozni. A kis növendékek ügyes játéka kellemes meglepetést fog nyújtani. Az előadás minden számát Kolmann Hugó tanár 24 tagból álló szimfónikus zenekara fogja kísérni. Jegyek az iskolában (Simonffy-utca 21.) naponta 12-től 1 óráig váltható.

— Szőlősgazdák értekezlete Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által f. hó 7-ére, vasárnap délelőtt 10 órára a városháza közgyűlési termébe összehívott értekezletre, melyen a szőlőtermelés mai válságos helyzete kerül tárgyalás alá, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete is bejelentette részvételét a Kamaránál, örvendetes bizonyi ékál azon készségeket, melyekkel ezen napirendűségű ügy érdekében a Kamarával együttműködni hajlandó. Ezzel is felhívjuk a szőlőbirtokosok figyelmét ezen értekezletre s a minél nagyobb számban való megjelenésre.

Csütörtökön már a Nagyerdőn lesz a tέρzene

Egész nyáron ott tartják meg

A debreceni közönség nagyon kedves szórakozása a tέρzene hallgatása, amelyet a debreceni honvédegyalozred zenekara szolgáltat csütörtökönként, a kiváló Nóth Antal főkarnagy vezetésével.

Eddig az árnyas Szent Anna-utcán tartották meg a csütörtöki tέρzenét, de mindinkább növekedett a közönség száma, úgyhogy legutóbb is szinte már életveszélyes tolongás támadt a zenekar körül.

Ez a körülmény készítette az illetékes köröket arra, hogy a tέρzene helyét a Nagyerdőre tegyék át. Mint bennünket értesítenek a mai csütörtöki tέρzene már a Nagyerdőn tartatik meg és ezentúl is egész őszig minden csütörtökön a népszerű „katonabanda” ott játszik.

Ma csütörtökön délután fél 6 órától fél 7 óráig lesz tέρzene a Nagyerdőn.

Nagy uszóverseny lesz Debrecenben a magyar olimpiai uszók részvételével

A DUE június 28-án országos uszóversennyel óhajtja megnyitni a nagyerdei uszodát

A nagyerdei uszoda és strandfürdő építése programszerűen halad előre úgy hogy e hónap végére befejezést is fog nyerni. A Debreceni Úszók Egyesülete a napokban beadványt intézett a városi tanáchoz, melyben azt kéri, hogy az uszoda megnyitását június 28-ára töltsék ki a tanács s ez alkalomra engedje át nekik az uszodát, melyet az Egyesület ünnepélyes keretek között óhajt megnyitni.

E megnyitó ünnepélyre az Egyesület Debrecenbe gyűjti Magyarország uszósportjának reprezentán-

sait, sőt biztosítéka van a megjelenésre azoktól a kiváló magyar versenyzőktől is, akik a múlt évi párisi olimpiászon a magyar színeket képviselték. Országos viszonylatban is elsőrangú nagystílusú verseny fogja tehát a közhasználatnak átadni a nagyerdei uszodát, mely nagy feladatot hivatott betölteni Debrecen életében.

A DUE beadványa ma kerül tárgyalásra a tanácsülésen s a tanács minden valószínűség szerint eleget tesz a DUE kéréseinek.

Mi igaz a kutyafejű gyermek születésének híreiből?

Csupán torzszülőtről van szó.

Néhány nap óta képzeldő emberek Debrecenben szélleiben-hosszszában beszélgetik, hogy a debreceni szülészeti klinikán csoda történt: állítólag egy szülőnő kutyafejű gyermeket hozott a világra. Persze a különösen hangzó hír futótűzként terjedt s tegnap már a város különböző köreiben is élénken pertraktáltak a hírt. A „Debrecen” szerkesztőségét a hírrel kapcsolatban több helyről felkeresték s megannyian érdeklődtek annak valódisága felől.

Természetesen a hír vétele után mi is utána néztünk az esetnek s a legautentikusabb helyen a hírrel kapcsolatban a következőket sikerült megtudni:

A napokban a vidéken egy asszonyt, aki határozottan jobb családból való, szülési fájdalmak lepték meg. Kis idő múlva a szülés szerencsésen le is folyt, azonban az asszony egy torzszülőtt hozott a világra, mely kevéssé a szülés után meghalt.

A gyermek rendes emberi formájú, csak a feji részén voltak sajtószerű elváltozások. Az a csecsemő volt azonban homlok és gombolyú feji rész nélkül. Ehelyett tel-

jesen laposra volt nyomva a feje a csecsemőnek.

A torzszülőtet és az anyát a különös szülés következményeként be szállították a debreceni szülészeti klinikára, ahol úgy az anyát, mint a már hulla torzszülőtet megvizsgálták.

A torzszülőtet aztán spirítuszba tették s az intézet gyűjteményében helyezték el. Alkalmunk volt beszélgetni szakorvosokkal, akik az esetet egyáltalán nem tartják különösnek, csak egyszerű torzszülőtnek, melyek nem ritka esetek.

Eddig van hát a kutyafejű gyermek szenzációs esete. Csak egy torzszülőtt és nem kutyafejű...

— Talált tárgyak. Az e múlt 24 óra alatt az alábbi tárgyakat találták: 1 arany karótlólánc kék kövel, 1 férfi bő keztyű, 1 kath. rózsafüzér olvasó, 1 kapukulcs, 1 női zseb-kendő zsebfűvel és ajkpirosítóval, a debreceni árvaszék határozata Elek Mihály és neje kiskorú árva ügyében. A tárgyakat igazolt tulajdonosuk átvehetik a rendőrségi palota I. emelet 67. sz. szobájában.

Hirdesszen lapunkban.

Vigyázat!

Olcsó, könnyű tartós cipőket

Glück

cipőgyárházában Bika mellett szereshetők be Olcsó reklám cikkeink. — Árakezekben

Női fél fűzős és spangnis 200 és feljebb	Férfi fehér vászon lack dísz 300
Női francia fél 230 és feljebb	agari fél férfi fr. 350
Női fehér vászon fél fűzős 165 és feljebb	Férfi chevro fél fr. lack kapli 300
Női fehér vászon spangnis 175 és feljebb	Sarkos gummi talpu fek. fél 350
Fehér és szürke gummitalpu 100	Sarkos gummi talpu bageria 375
Fehér női és férfi tennisz 210 235	Azonkívül gyermek leány és fiú fél és egész cipőkben, szandálokban, női férfi comode cipőkben, harisnyákban nagy választék. Olcsó árak.

Vigyázat!

Csak egy mosolyt...

Meg van a gyilkos,

A javíthatatlan humor kikezdte már a Péterfia-utcai gyilkosság szomorú ügyét is. A korzón lestelek el ezt a kis vicces párbeszédet:

— Hallotta, megvan a Péterfia-utcai gyilkos?

— Na ne mondja. És kicsoda a tettes?

— A zsidó templom harangozójának a fia.

— Lehetetlen. Ezt is biztosan az ébredők találták ki.

— De hogy az ébredők. Hát van a zsidó templomnak harangozója?

— Eljegyzés. Neumann Mór kereskedő Debrecenből eljegyezte Roststein Jakab szatmári földbirtokos leányát Elus.

— Elvesztett 500 csomag dohány. Papp Ferencz mészárosi gazdálkodó a minap Debrecenben jött és itt arató munkásai számára egy zsákban 500 csomag dohányt vásárolt. Hazafelé menet a csomagot elvesztette és azt valaki megtalálhatta. A illetőt most a rendőrség keresi.

— A déli betörő. Mint már hírt adunk róla, az elmúlt napokban egy vakmerő déli betörőt fogott el Altmann Hermann kereskedő Hatvan-utcai üzletében. Az illető a déli órákat akarta kihasználni s már csomagolt is, amikor Altmann a déli szünetből megérkezett s a tolvajra ráhuzta az üzlet rolóját. Majd egy rendőr segítségével felkísérte a központi gyeletrre. A betörőt a lefolytatott nyomozás után átkísérték tegnap a kir. ügyészségre. Az illető Lakatos Béla, állás nélküli pincér.

— Elmebeteg nő félmegtelenül szaladgált az utcán. Szerdán reggel a Hadházi-úton nagy feltűnést keltett egy félig meztelen nő, aki összevilágított hajjal kiabálva fuksolt paradicsomi öltözékben a nyílt utcán. Az emberek remegve tértek ki előle, mert első pillanatban megállapítható volt, hogy az illető megétebbolyodott. Valaki aztán a közeli telefonállomásról kitelefonálta a mentőket, akik az asszonyt be szállították az elmeorvosi intézetbe. Mint a vizsgálat megállapította, az illető ön és közveszélyes elmebeteg. Karsay Jánosnak hívják, Birinyi-utca 47. szám alatt lakik.

— Tükrögyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Sziv. u. 14-15. Telefon 53.

— Singer varrógépek részlet-fijetésre most újból bárki részére adunk, Singer üj^o varrógép részvényszerűsége Debrecen, Piac-u. 79.

Az talos munkák

szakszerű készítése Szabó János építész és butor-asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Festéket

Padlóalkotó, brunoit, serpentin, finisz, románciakkat és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

testküzletben Piac ucca 10. Bikkával szemben.

Kávészóban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debrecenit.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajduföld vagy Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbélűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplára számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Tűzifa vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Kerékpárok gyermekek és felnőttek részére legolcsóbban Nagynál aphatók. Árpádtér 27. F392
Dióhéj. Viszonteladásra friss dióhéj bármily mennyiségben kapható Fűvészkert-u. 8. Telefon 12-06. F274
Márványmozak, cementlapok, betonárak, sarkóvak minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz. F390

Volt zeneakadémiai hangoló zongorákat jutányosan hangol. — Til Mihály, Kossuth-szálóda. H240

Vegye tudomásul!!!
 1 liter cserjő 13.600, 1 liter Siller 15.600 K
Tokánál Szentanna-utca 1.

Téjtel nagyobb mennyiségben keresek megvételre. Cim Miklós-u. 25. sz. ekresztépilet. F20

Pénzkecskőket házakra, földekre legjutányosabban folyósít a Kővetítőbank. Piac-u. 42. F455
Carbolinum gyári árban kapható, Stern festéküzletében, Piac-utca 10. Bikával szemben. Telefon 856.

Utlevélek vizumoztatását legrövidebb időn belül végzi Fuvarlevélfelülvizsgálat, Piac-u. 42, az udvarban. H7

Írógép mindennemű írásmunkát levelezést, másolást stb. jutányosan, pontosan és gyorsan készítek! Cim a kiadóban. H9

Terméskő, falazásra alkalmas — kapható a Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. F26

Ajándékozni szép hófehér kiscicát állatkedvelő gyermektelen házhoz. Miklós-u. 41. F9

Gazdálkodók figyelmébe! — Juhász-bundák, bekecskek kaphatók, megrendelést és javítást legjutányosabban készít Barkó szücs, — Nyil utca 21. F8

Hullott és vágott haját legmagasabb áron veszek. Párisi Hölgyfodrász salon. Tejjpác, F3

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba kiadó Széchenyi utca 11. földszint. H8
4 szobás modern, központi lakásomat elcserélném vagy átadom. Cim a kiadóban. H2

Elcserélném két szoba, fürdőszobás udvari modern lakásomat közeli kertészen levő kétszobással. Boldogfalva-u. 1. H13

Ingyen adom két nagy szoba, hálószoba, nagy konyha és mellékhelyiségekből álló földszinti lakásomat annak, aki elcseréli hasonlóretű belvárosi lakásával. Lehet bármely emeleten is. Ispóty utca 7. háztulajdonos. H11

Két szobás lakásom elcserélném egy szobással. Szövőszék eladó, — Bethlen-u. 27. H1

Butorozott két szoba, előszoba, — nagyterdei vilában kiadó. H10

Butorozott szobát mellékutcán keres uri ember délutáni órákra. — Ajánlatot Tiszántúli Hirlaphoz — „Különbejárat” jelígre kérek. H20

Elcserélném 1 szoba, konyha, — spájzos lakásomat hasonlóval. Bőszörményi-út 19. H31

Főtéren asztalosműhely teljes be rendezéssel eladó. 3 millióért. — Arany János-u. 8. H35

Korona vendéglő
 kimérésében CSAPÓ-UTCA 17. SZ
 uradalmi fajbor

literenként 12000 K kapható

Üzlethelyiség azonnal átadó Simonffy-u. 24. Katz Zelig. F4

Két utcai különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással is azonnal kiadó. Varga-u. 24. H38

KERESLET

Kakasszélküli kifogástalan vadászfegyvert keresek. Köbnagyság mellékes, Duronelly, Szent Anna-u. 66. sz. gyógyszerár. F785

Pünkösdi első napján egyéves farkaskutya elveszett, kérem a nyomra vezetőt a Községi Áruházban Csapó-utca 9. sz. a jelentse be hol kellő jutalomra részesül. H33

50 mm. buzát kölcsön keresek ingatlanra, első helyen bekebelezésre — Cim a kiadóban. H45

Pénzbeszedői, vagy hasonló állást keres óvadékkal. Cim a kiadóban. H36

Intelligentes Deutsches Fräulein sucht Stellung zu kleineren Kinder perfekt in Kinderpflege. Offerten sind erbeten unter „E. T.“ Debreceni Független Ujság. Spätesten bis 15 Juni. F6

ÁLLÁST KERES

Perfekt gépirónó könyvelő, irodai, esetleg pénztárnoknői állást vállal. Cim a kiadóban. H1

Deutsches Fräulein mit Jahreszeugnissen sucht Stelle zu Kindern. Angebote unter „K. M.“ zu Hajduföld. H360

Házmeztart keresek, Komlóssy-út 28. H387

Javításhoz és csépléshez vizsgázott fűtőt keresek. Cim Eötvös-u. 87. szám. H32

Gyakorlott francia és angol munkások felvétetnek Piac-u. 58. földszint, keresztépület, balra. F9

Századada jó bizonyítvánnyal azonnalra kerestetik. Jelentkezés Kéttmalom-u. 9. F1

Egy ügyes varóleány azonnal felvétetik. Cim: Szepességi-u. 53. — Róth. F7

Villanymotort, Dinamót, elad, cserél, javít, újra tekercsel, szakasz-ellen legjobb anyagból

Földvári
 Debr. I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi utca 55
 Telefon 168.

ÁLLÁST KAP

Pénztárnoknő, perfekt és gyorsirónő felvétetik: Reichmann Vilmos, Széchenyi utca 22. F414

Konyhalányok a belső klinikai telepre azonnal felvétetnek, (volt Közkorház) H8

Festősegédet felveszünk. Jelentkezni Bika-szálló, félemelet 15. sz. B. listások figyelmébe! — Agilis utazók felvétetnek. Borz-u. 13. sz. Dávidovits. H30

Kiszolgáló leány — ilatszerszakmához értő — csakis szakmabeli felvétetik. Ilatszertár, Piac-u. 21. H24

Szobaleányt f. hó 15-re dunántúli nyaraláshoz felveszünk. Piac-u. 19. II. emelet, Rothsmeck. H4

ELADAS

Ujház két szoba, konyha, kamara, 30 évig adómentes, azonnal elfoglalható az egész udvar. Kossuth Lajos utca 27. Nyilastelep, ára 50 millió. H

Különleges háló, tükrök, matracok, gardoreb használt butorokért, terményért cserélendő, vagy olcsón eladó. Széchenyi-u. 6. HG

Eladó egy szép könnyű kocsis, két ajtó, 4 boroshordó, Czegléd-u. 16. — H4

Wertheim-szekrény, kisméretű, olcsón eladó. Homok-u. 124. Feketének. F2

Eladó női varrógép új, legújabb rendszerű. Ára 2 millió. Varga-u. 42. sz. H25

Eladó körülbelül 5 hold föld, szoba, konyha lakással Hajdúsámsortban. Van rajta szőlő, lucernás, kaszáló. Be van vetve tengeri, krumpli, dinnye és babbal. — Értekezhetni Sándor Lászlónál, Jókay-ut 256. vagy 257. sz. Hajdúsámsortban. H3

644 négyszögletes kertben, minden célra alkalmas, háromszobás ház a kis-állomás közelében, kedvező fizetési feltételekkel eladó, — esetleg butorral — vagy több évre bérbeadó. Sesztina-u. 8. H30

Kiadó a Téglás-kertben két lakás, az udvarban egy-egy szoba és konyha, azonnal beköltözhető. Értekezni lehet: Nagy József, Vigkedvü M.-utca 12., délután 6-tól 8-ig. H37

Aranyat ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb áron veszek

STEINER MINÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Eladók keveset használt férfiruhák, fehérnemű, cipők, finom frak. Miklós-u. 41. F11

B. listások! Nőnek, férfinak biztos megélhetést nyújtó kész üzlet, gyönyörű helyiség a Piacon, teljes berendezéssel, áruval együtt huszonöt millióért elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. F5

VEGYES

Gyorsírást nagyon rövid idő alatt megtanulhatja. Kossuth-u. 37. 4. ajtó. H40

Építkezéshez sin

bármily méretben kapható, Ocska vasat és rezet a legmagasabb áron veszek

STEINER, EÖTVÖS-U. 110. Telefon-06

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

FELDREHM DEZSÖNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

Elsőrendű kelengye-üzlet !! Kardos László

cégnél
 Debrecen, Kossuth-u. 9.
 Alapítási év 1831.
 Határozott árak!

Fehérneműk, asztalneműk, ágyneműk, paplanok, matracok, takarók, kendők, mindennemű vásznak, zsebkendők, harisnyák Kiváló anyagok! Szakszerű kiszolgálás!

A Tiszántúli Hirlap

DEBRECZEN

szerkesztősége és kiadóhivatala

átköltözött

a volt Bika mozgószínház helyiségébe
 József kir. herceg
 ucca 1.